

Wat is de Gemeenschap van de Heiligen?

Op 1 november vieren we het feest van Allerheiligen en wanneer we elke zondag tijdens de Mis het Credo uitspreken, zeggen we: “Ik geloof in de gemeenschap van de heiligen” — maar wat is de gemeenschap van de heiligen precies? Wat bedoelen we met deze uitdrukking?

1-11-2025

Sumario

1. Wat voor soort gemeenschap leefden de eerste christenen? Wat is gemeenschap in geestelijke goederen?

2. Wat is de gemeenschap van de Kerk in de hemel en op aarde?

.....

Zoals de *Catechismus van de Katholieke Kerk* zegt, is de gemeenschap van de heiligen de Kerk. “De uitdrukking ‘gemeenschap van de heiligen’ heeft twee nauw met elkaar verbonden betekenissen: gemeenschap van heilige zaken (*sancta*) en tussen heilige personen (*sancti*).” (*Catechismus van de Katholieke Kerk*, nr. 948)

1. Wat voor soort gemeenschap leefden de eerste christenen? Wat

is gemeenschap in geestelijke goederen?

De Handelingen van de Apostelen vertellen over de discipelen: “Zij legden zich ernstig toe op de leer der apostelen, bleven trouw aan het gemeenschappelijk leven en ijverig in het breken van het brood en in het gebed.” (Hand. 2, 42). Wat is deze gemeenschap, of broederschap, die vandaag de dag nog steeds in de Kerk wordt beleefd?

In de eerste plaats is het de gemeenschap *in het geloof* dat wordt beleden, een schat van leven die verrijkt wordt door het delen ervan. In de tweede plaats is het de gemeenschap *van Sacramenten*, die de eenheid met God tot stand brengen. Een van de Sacramenten, de Eucharistie, wordt zelfs vaak “Communie” genoemd, omdat daarin de grootste eenheid met God die hier op aarde mogelijk is, tot stand komt.

Bovendien verdeelt de heilige Geest bijzondere genaden onder de gelovigen voor hun gemeenschappelijk welzijn. Deze worden charismata genoemd. Een ander aspect van deze gemeenschap is het meer materiële aspect: het delen van onze bezittingen met onze naasten, het helpen van mensen in nood, enzovoorts.

Ten slotte is deze gemeenschap een gemeenschap van liefde, die de belangrijkste deugd is en een van de goddelijke deugden (zo genoemd omdat God ze ons rechtstreeks schenkt): “Niemand leeft voor zichzelf alleen en niemand sterft voor zichzelf alleen” (Rom. 14,7). In deze solidariteit met alle mensen, levenden en doden, die gebaseerd is op de gemeenschap van de heiligen, komt zelfs de kleinste daad die we uit liefde doen ten goede aan iedereen. Elke zonde schaadt deze

gemeenschap. (*Catechismus van de Katholieke Kerk*, nrs. 949-953)

Mediteren met de heilige Jozefmaria

De gemeenschap van de heiligen. - Hoe zal ik je dit uitleggen? - Je weet wat bloedtransfusies betekenen voor het lichaam? Welnu, dat is ongeveer de betekenis van de gemeenschap van de heiligen voor de ziel. (*De Weg*, nr. 544)

Vraag God dat het hart van allen in onze Moeder de heilige Kerk - zoals in de tijd van de eerste christenen - een en hetzelfde is, opdat tot het einde der tijden de woorden van de Schrift werkelijk vervuld worden: *Multitudinis autem credentium erat cor unum et anima una*, de menigte die het geloof had aangenomen, was een van hart en een van ziel. Ik zeg je in alle ernst: breng geen schade toe aan deze heilige eenheid. Maak dit

tot thema van je gebed! (*De Smidse*, nr. 632)

Denk eraan dagelijks voor deze intentie te bidden: dat alle katholieken trouw zijn, dat we besluiten te strijden om heilig te worden. Dat spreekt natuurlijk vanzelf! Wat zouden wij anders wensen voor de mensen die ons lief zijn, en die met ons verbonden zijn door de sterke band van het geloof? (*De Smidse*, nr. 925)

Laat voor Jezus in het sacrament des altaars — hoe graag uit ik mijn geloof in de werkelijke tegenwoordigheid van de Heer in de Eucharistie — laat hier tegenover Hem in uw hart het heftige verlangen ontbranden met uw gebed een geweldige levenskracht uit te dragen. Een levenskracht die reikt tot het einde der aarde, tot aan de uiterste grenzen van de planeet, waar ook maar zich een mens bevindt die zijn

bestaan edelmoedig in dienst stelt van God en van de zielen. Dankzij de onuitsprekelijke werkelijkheid van de gemeenschap van de heiligen trekken we immers gezamenlijk op —Sint Jan spreekt van *cooperatores*, medewerkers van de waarheid — in het vervullen van de plicht de waarheid en de vrede van de Heer te verspreiden. (*Vrienden van God*, nr. 154)

Nu we dit overdenken zou ik graag willen dat wij ons bewust worden van onze zending als christen en dat we onze ogen weer richten op de heilige Eucharistie, op Jezus die onder ons aanwezig is en ons tot zijn ledematen heeft gemaakt: gij zijt het lichaam van Christus, en ieder van u is een lid van dit lichaam (1 Kor. 12, 27). God heeft besloten in het tabernakel te blijven om ons te voeden, te sterken, ons te vergoddelijken en ons werk en onze inspanningen doeltreffend te maken.

Jezus is tegelijk de zaaier, het zaad en de vrucht van het zaaien: het brood van eeuwig leven. (*Christus komt langs*, nr. 151)

2. Wat is de gemeenschap van de Kerk in de hemel en op aarde?

De Kerk bestaat uit de volgelingen van de Heer. Sommigen zijn op pelgrimstocht op aarde, anderen, die al zijn overleden, zuiveren zich in het vagevuur, terwijl weer anderen God al aanschouwen in de vreugde van de hemel.

Maar hoe komt deze eenheid tussen de verschillende leden van de Kerk tot stand?

Enerzijds kunnen wij altijd tot God bidden voor hen die ons op onze reis naar de hemel vergezellen. Dit voorbede-gebed is een uitdrukking

van de liefde en broederlijke
genegenheid tussen christenen.

De mensen die in de hemel zijn,
houden niet op voor ons bij de Vader
te bidden. Hun broederlijke zorg
helpt ons enorm in onze zwakheid.
Bovendien helpt hun voorbeeld ons
om onze blik op het doel, het
eeuwige leven, te richten.

Anderzijds gedenkt de
pelgrimerende Kerk de overledenen
en biedt zij voor hen gebeden aan,
opdat zij van hun zonden mogen
worden bevrijd en zo spoedig
mogelijk het geluk van de hemel
mogen binnengaan. Ons gebed voor
hen helpt niet alleen hen, maar
maakt ook hun voorspraak voor ons
doeltreffend.

In de heilige Mis zijn wij verenigd
met onze broeders en zusters
“verspreid over de hele
wereld” (*Romeins Missaal*,
Eucharistisch Gebed III) en ook met

hen die gezuiverd worden en met hen die in de hemel verheerlijkt zijn, om in hen het gelaat van God te zien. (*Catechismus van de Katholieke Kerk*, nrs. 954-959, 1354, 1370-1371)

“De Kerk bidt op een bijzondere wijze voor de overledenen tijdens de heilige Mis. De priester zegt:

”Gedenk, o Heer, uw dienaren die ons zijn voorgegaan met het teken van het geloof, en rusten in de slaap der vrede. Aan hen, o Heer, en aan allen die in Christus slapen, schenkt u, wij smeken u, een plaats van verkwikking, licht en

vrede" (Romeins Canon). Het is een eenvoudige, doeltreffende en betekenisvolle herinnering, omdat we onze dierbaren aan Gods barmhartigheid toevertrouwen. We bidden met christelijke hoop dat ze bij Hem mogen zijn in het paradijs, terwijl we wachten om weer samen te zijn in dat mysterie van liefde dat we niet begrijpen, maar waarvan we

weten dat het waar is omdat Jezus het ons beloofd heeft.

"Het gedenken van de gelovige overledenen mag ons er niet toe brengen te vergeten ook te bidden voor de levenden, die samen met ons elke dag de beproevingen van het leven ondergaan. Wij allen, levenden en doden, zijn in gemeenschap, dat wil zeggen in eenheid; verenigd in de gemeenschap van hen die het Doopsel hebben ontvangen en van hen die gevoed worden door het Lichaam van Christus en deel uitmaken van de grote familie van God. We zijn allemaal van dezelfde familie, verenigd. Daarom bidden we voor elkaar" (paus Franciscus, audiëntie, 30 november 2016).

Mediteren met de heilige Jozefmaria

Mijn zoon, hoe goed heb je de gemeenschap van de heiligen beleefd, toen je me schreef: "Gisteren

“voelde” ik, dat u voor mij aan het bidden was”! (*De Weg*, nr. 546)

Je zult gemakkelijker je plicht vervullen, als je denkt aan de hulp, die je broeders je verlenen. En aan de hulp, die je hun onthoudt, als je niet trouw bent. (*De Weg*, nr. 549)

“Bid voor mij”, vroeg ik hem zoals ik dat altijd doe. Verwonderd zei hij terug: “Maar is er dan iets met u aan de hand?”. Ik moest hem duidelijk maken dat er ieder ogenblik iets met ons allemaal gebeurt of aan de hand is; en ik voegde eraan toe dat als er niet gebeden wordt, er “hoe langer hoe meer slechte dingen gebeuren”. (*De Voor*, nr. 479)

Wie de strijd opgeeft berokkent schade aan de Kerk, aan haar bovennatuurlijke werkzaamheid, aan zijn broeders en zusters, aan alle zielen. Ga eens na of je niet wat meer liefde voor God kunt leggen in je geestelijke strijd. Ik bid voor jou... en

voor allen. Doe jij hetzelfde. (*De Smidse*, nr. 107)

Door de gemeenschap van de heiligen ontvangen alle christenen de genadegaven van iedere heilige Mis, of die nu wordt opgedragen in aanwezigheid van duizenden mensen, of er maar één kind aanwezig is om de Mis te dienen, dat misschien nog verstrooid is ook. In beide gevallen verenigen de hemel en de aarde zich om met de engelen van de Heer aan te heffen: *Sanctus, sanctus, sanctus*, Heilig, heilig, heilig... (*Christus komt langs*, nr. 89)

Artículo publicado originalmente el 28/10/2022

pdf | Document automatisch
aangemaakt door <https://opusdei.org/nl-nl/article/wat-is-de-gemeenschap-van-de-heiligen/> (11-3-2026)